

TROETELS

WEBINAR

KWELLEN

Natuuracademie
beleef en leer

VLAAMS-
BRABANT

de Rand

TROETELS

&

KWELLEN

- **Noteer je naam en de regio waar je lesgeeft/gidst (in de chat).**
- **Stel je vragen via de chat.**
- **Zet je microfoon uit tijdens de presentatie.**
- **Blijf alsjeblieft zichtbaar.**
- **Deze webinar wordt opgenomen (is dat oké?)**
- **Zorg ervoor dat je op het einde van de webinar een antwoord kan geven op de klassieke vraag: ‘Wat neem ik mee?’**

TROETELS

&

KWELLEN

- **We stellen ons project voor.**
- **We tonen het lesmateriaal.**
- **We vertellen over de aanpak.**
- **We laten ervaringsdeskundigen aan het woord.**
- **We beantwoorden je vragen.**
- **We zetten je op weg.**

TROETELS

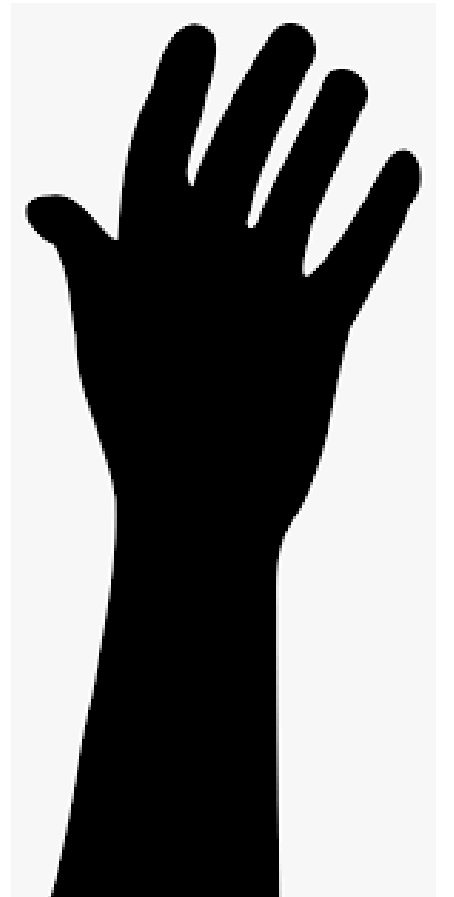
&

KWELLEN

**Ik heb vandaag al
een andere taal gesproken.**

TROETELS

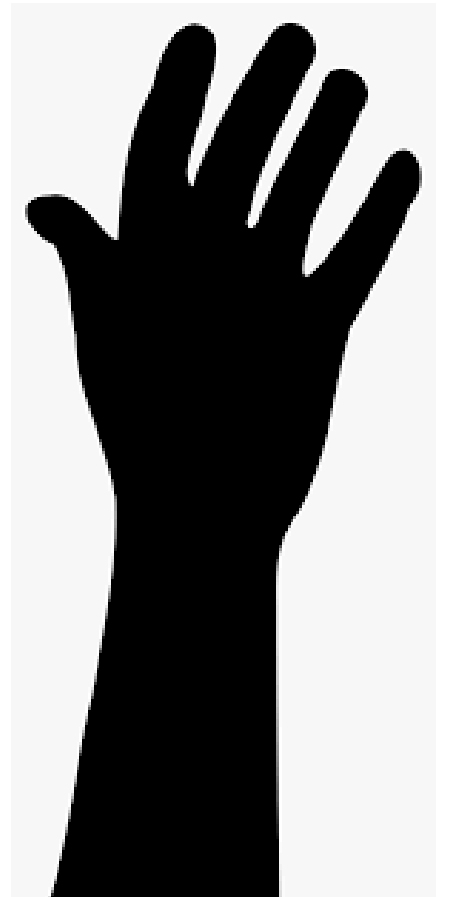
&

KWELLEN

**Ik heb vandaag al
naar een boom gekeken.**

TROETELS

&

KWELLEN

**Ik leg graag contact
met een anderstalige
in het Nederlands.**

TROETELS

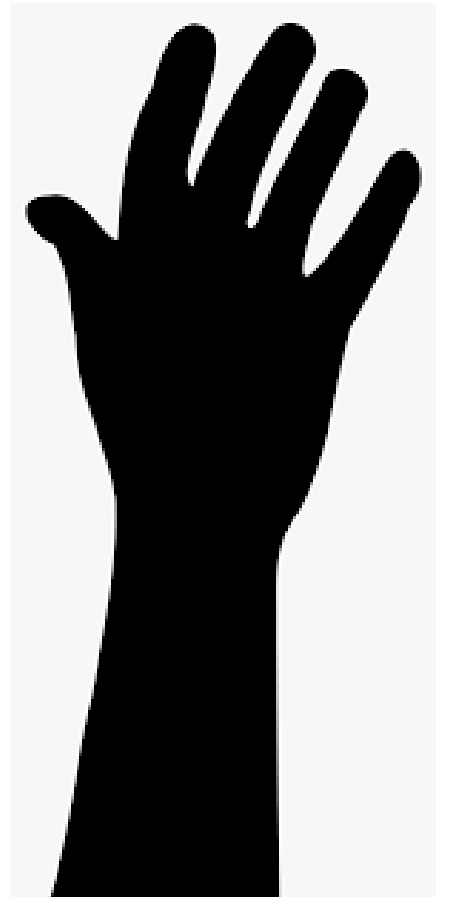
&

KWELLEN

**Ik ervaar dat
onze school/afdeling
openstaat voor
nieuwe dingen.**

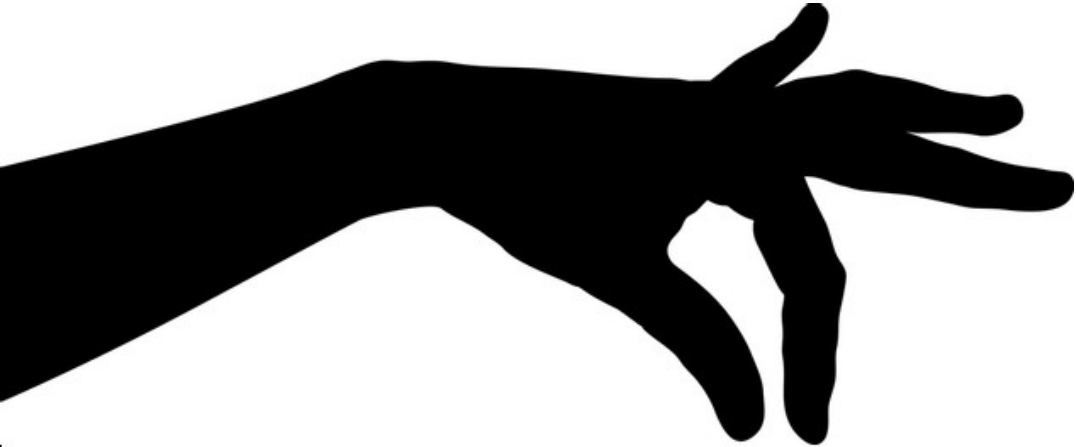
TROETELS

&

KWELLEN

DE ERVARINGSDESKUNDIGEN

- Hilde
- Nina
- Els
- Karen
- Frank

Hilde Leon neemt een klas Nederlands voor anderstaligen mee naar de natuur. © Natuurpunt Meise

Anderstaligen leren Nederlands dankzij Natuurpunt Meise: “De natuur is de grootste klas”

Over de Rand

Sport

Vlaams-Brabant

VIVA!

Net gemist

Uit met RINGtv

Weerfoto's

Over de Rand: Taal-safari

TROETELS

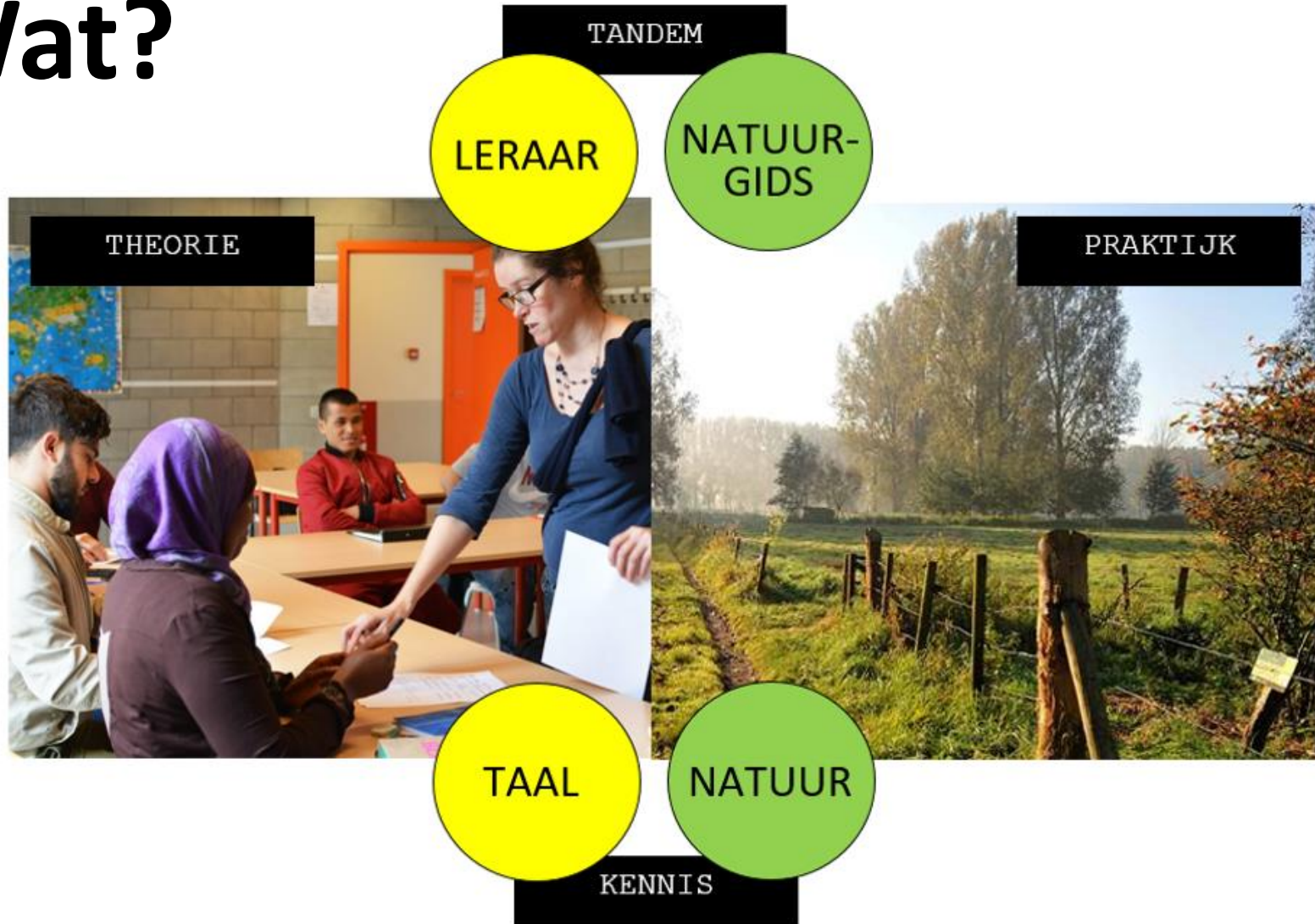
&

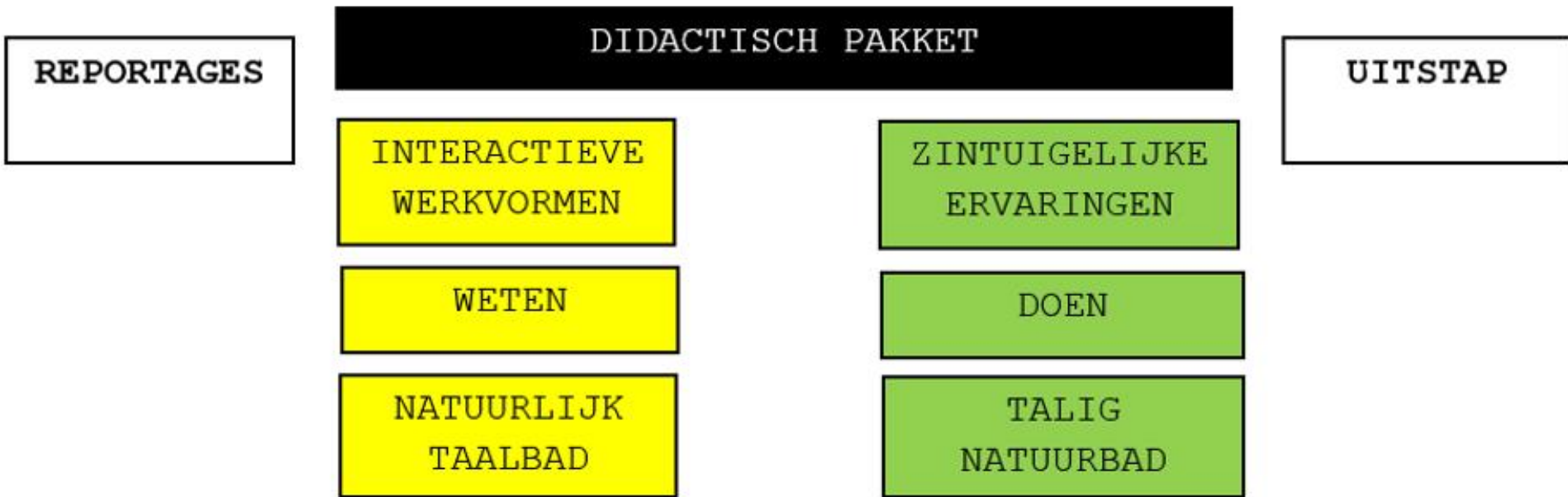

KWELLEN

Wat?

THEMA'S

VLINDERS

BOMEN

KIKKERS

MIEREN

BRAMEN

**DRAAGVLAKVERBREIDING NATUUR BIJ KANSENGROEPEN
NATUUR ALS DRAGER BIJ TAAI VERWERVING**

TROETELS

&

KWELLEN

Waarom?

- Verwondering en interesse wekken bij anderstaligen met en zonder migratieachtergrond voor de kleine, herkenbare natuur uit de buurt.
- De taalvaardigheid van de cursisten verhogen door oefenkansen te geven in een 'natuurlijke' context, in en buiten de les.

TROETELS

&

KWELLEN

Waarom?

- Leraren en natuurgidsen didactische taaltips bieden.
- Natuurgidsen in contact brengen met het doelpubliek.
- Leraren en natuurgidsen met elkaar verbinden.

TROETELS

&

KWELLEN

YouTube ^{BE}

Zoeken

Aanpak?

Instructievideo Troetels en kwellen

Privé

Natuurpunt Meise
13 abonnees

Analytics

Video bewerken

0

Delen

Fragment

Opslaan

TROETELS

&

KWELLEN

Inhoud

Het **didactische pakket** bestaat uit:

- een **handleiding** voor leraren en gidsen
- 5 didactische **taalfiches** voor leraren:
 - schrijfkaders
 - beeldspraak/uitdrukkingen
 - werken met reportages
 - 'grey of the day' (ding van de dag)
 - 'dual coding' (visuele en verbale codering)

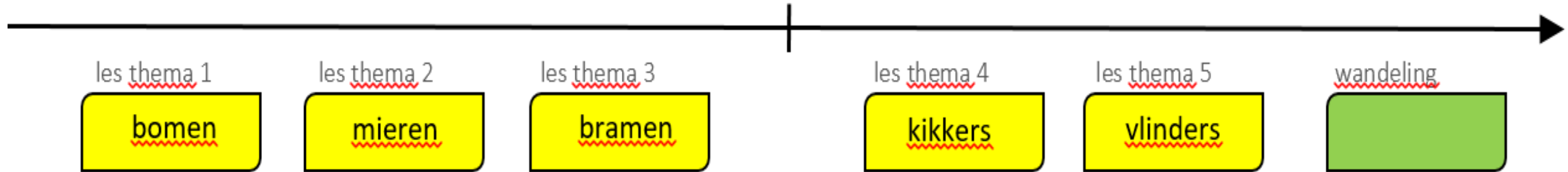

- **didactische fiche** voor natuurgidsen
- **5 reportages** voor cursisten: mieren, bramen, vlinders, bomen, kikkers
 - lengte: maximum 5 minuten
 - versie met en zonder ondertitels
 - uitgeschreven dialogen
- **5 instructiefiches** voor cursisten: mieren, bramen, vlinders, bomen, kikkers
 - weten: in de klas
 - doen en ervaren: in de natuur
- ½ dag **interactieve natuurbeleving** in de buurt

Een traject kan er als volgt uitzien:

1^e semester

2^e semester

Uiteraard zijn er variaties mogelijk in:

- het aantal thema's dat de leraar en de gids behandelen. Drie thema's zijn idealiter het minimum om cursisten voldoende kansen te bieden om zich de aanpak, de taal en de natuurthema's eigen te maken.
- de spreiding en de volgorde van de thema's en de wandeling over de semesters. De wandeling sluit bijvoorbeeld het best snel aan bij de thema's die je in de les besproken hebt.
- de rol die leraar en gids opnemen. Zo kan een gids samen met de leraar het project in de klas inleiden. Ook kan een leraar in het natuurgebied instructies geven.

TROETELS

&

KWELLEN

Vragen?

Voorbeeld filmpje

Zoeken

Troetels en Kwellen KI met ondertiteling

Natuurpunt Meise
13 abonnees

Analytics

Video bewerken

👍 1

🔗 Delen

⬇️ Downloaden

✂️ Fragment

Voorbeeld instructie- fiche

DE KIKKER ^{WETEN}

Kikkers leiden een dubbel leven

Kikkers zijn amfibieën, wat eigenlijk 'dubbel leven' wil zeggen. Ze leven als kikkervisje in het water dankzij hun kieuwen en hun huid. Op het land ademen de kikkers dankzij hun longen.

Dé groene kikker bestaat niet meer

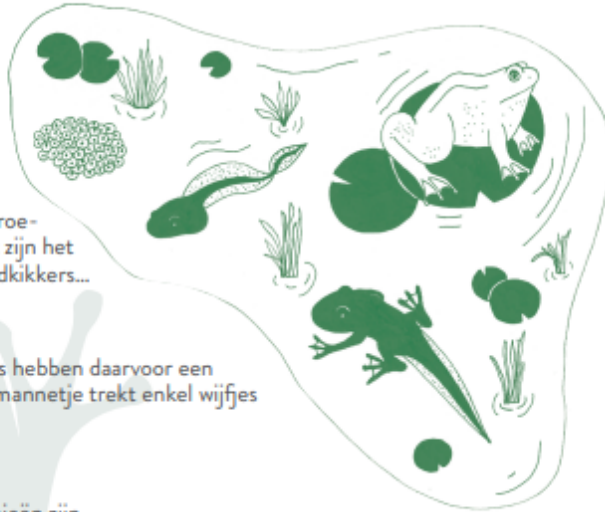
Wellicht heb je al eens een groene kikker gezien? Wel, vroeger dacht men dat het om één soort ging, maar eigenlijk zijn het verschillende soorten: meerkikkers, poelkikkers, bastaardkikkers...

De kikker is een blaaskaak

Kikkers kwaken om hun partner te lokken. De mannetjes hebben daarvoor een kwaakblaas. Iedere soort heeft zo zijn eigen geluid. Het mannetje trekt enkel wijfjes aan van zijn eigen soort.

Handen af!

Je mag kikkers niet storen en vangen. Ook andere amfibieën zijn wettelijk beschermd. Het zou ook niet goed zijn om ze aan te raken. Onze hand is ongeveer 37 graden. Je kan zo hun huid, die zich aanpast aan de temperatuur van de omgeving, verbranden of kwetsen.

OEFENING

Stel je buur twee vragen over de tekst.

Bekijk het filmpje over de kikker.

Wat kom je daarin nog meer te weten over de kikker?

Voorbeeld instructie- fiche

DE KIKKER **DOEN**

Onderzoek in de poel

- Vorm een groepje van vier.
- Neem het materiaal: bak, schepnet, zoekkaart.
- Vul de bak met water van de poel.
- Schep met het net diertjes uit het water.
- Zet de diertjes voorzichtig in de bak.
- Kijk op je zoekkaart. Welke diertjes heb je gevonden?
- Vertel erover aan de anderen.
- Giet het water met de diertjes terug in de poel.

ERVAREN

Vorm een groepje van vier

- Spring om beurt met je twee voeten samen zo ver als je kunt.
- Duid aan hoe ver je springt.
- Wie springt het verst?
- Vraag aan de gids hoe ver een kikker kan springen

DE BOOM

Dokter bos

Bossen zorgen voor onze gezondheid. Een bos vermindert onze stress. Bomen maken ons gelukkiger en creatiever. Steeds meer mensen houden van bossen en bomen.

Bomen zijn chemische fabriekjes

Bomen zorgen ook voor zuurstof (O₂). De bladeren nemen koolstofdioxide (CO₂) op uit de lucht. De wortels zuigen het water op uit de bodem. Door de zon worden de koolstofdioxide en het water omgezet in zuurstof en suiker. Met suikers maakt de boom hout. Heel dit proces noemen we fotosynthese. Overdag verlaat de zuurstof de bladeren. 's Nachts gebeurt het omgekeerde.

Bomen filteren de lucht. Ze houden fijn stof vast op hun bladeren. Zo komt het stof niet in onze longen terecht.

De meeste bomen verliezen hun bladeren in de winter

Bomen nemen met hun wortels water op. Dat water verdampt via de bladeren. In de herfst en winter kunnen de bomen door de lagere temperaturen moeilijker water opnemen. De bladeren vallen dus af om minder te verdampen. Zo drogen bomen niet uit.

DE BOOM

DOEN

Speel domino met bladeren

Verzamel elk drie verschillende bladeren met een andere kleur, een andere rand, een andere grootte ...

Iemand legt een blad neer en beschrijft één kenmerk van het blad. De volgende legt ook een blad met dat kenmerk.

Hij geeft nog een ander kenmerk van het blad.

Wie geen blad kan leggen, slaat een beurt over.

Wie geen bladeren meer heeft, wint.

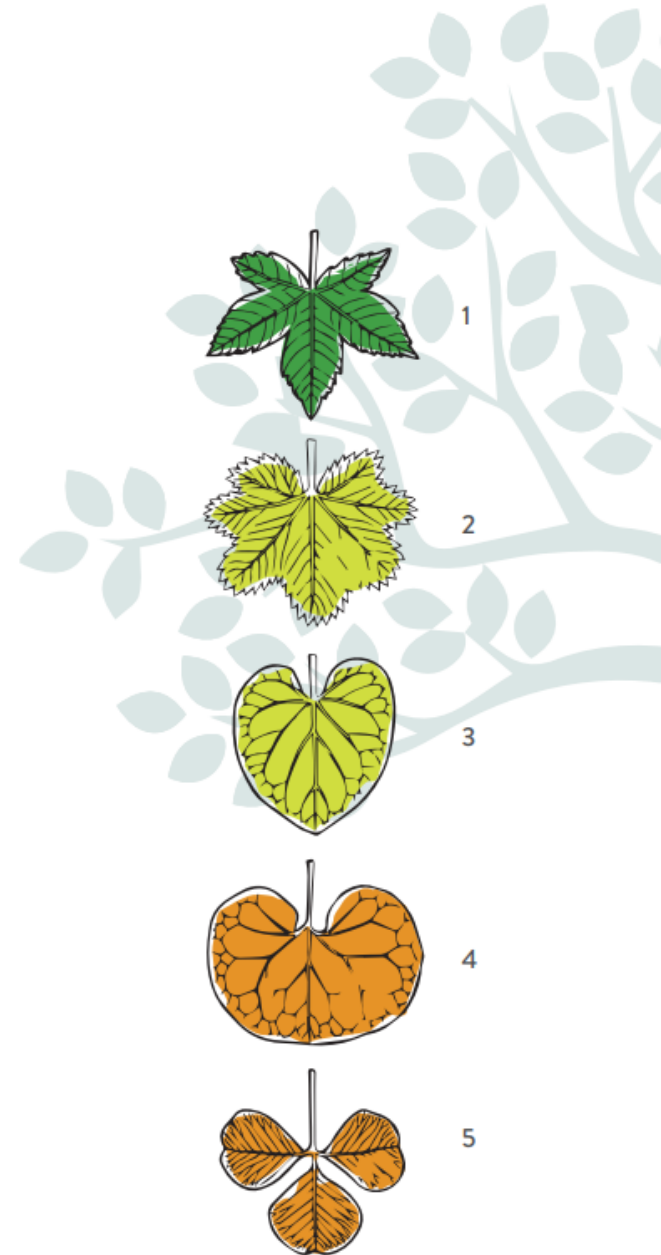
Voorbeeld van boven naar onder:

Blad 1 en 2 hebben dezelfde vorm (handvormig).

Blad 2 en 3 hebben dezelfde kleur (lichtgroen).

Blad 3 en 4 hebben dezelfde rand (glad).

Blad 4 en 5 hebben weer dezelfde kleur (bruin).

Voorbeeld didactische fiche

Dual coding

Dual coding vertrekt vanuit de wetenschap dat het werkgeheugen van je hersenen uit 2 kamers bestaat: een visuele en een verbale kamer. Als je beide kamers aanspreekt, blijft de les beter hangen bij de cursisten. Stimuleer ogen en oren. Gebruik beelden en woorden. Zo heb je meer kans dat ze de informatie van het werkgeheugen naar het langetermijngeheugen doorsluizen.

Eenvoud

Selecteer 1 manier om via beeld te werken (afbeelding, bordschema, slide) en combineer die met 1 manier om verbaal te werken, bijvoorbeeld door uit te leggen. Een paar kernwoorden bij je afbeelding kunnen houvast bieden. Focus op de essentie. Zo hou je de cursisten alert.

Ook schema's zijn beelden

Beelden hoeven niet altijd figuratief te zijn. Ze mogen ook conceptueel of abstract zijn zoals een schema, tabel of grafiek. Als cursisten leerstof krijgen aangeboden, maken ze spontaan een mentaal schema in hun hoofd, maar de kans is groter dat informatie blijft hangen als je ze zelf een basisschema meegeeft.

Bron: Klasse, 15 januari 2021

Voorbeeld

tekst

filmpje

De kikker

tekst filmpje

[Troetels en kwellen KIKKERS 20211018 TEST - YouTube](#)

H. Ik start met een raadsel. Wat is het thema vandaag?

Ik geef drie tips. Ik zoek een dier.

Eerste tip. Het is groen of bruin.

Het leeft in het water en op het land.

En de derde tip hoor je nu...

F. Nu door die laatste tip ben ik helemaal zeker. Het is de kikker?

H. Klopt. En kikkers, die kwaken. Ze maken veel lawaai. Hoe doen ze dat eigenlijk?

F. Wel, vele kikkers hebben een blaaskaak. Dat is een huid die goed uitrekt. Een soort ballon die ze met lucht vullen. Als die lucht vrijkomt, dan horen we het kwakende geluid. En bij elke soort klinkt dat geluid anders. En zo herkennen ze elkaar. Bij sommige soorten is het geluid luider dan bij andere soorten. Vooral de groene kikker maakt veel lawaai.

H. Ik kan er soms niet goed door slapen. Ze maken echt veel lawaai. Maar waarom doen ze dat nu?

F. Kikkers kwaken om vrouwtjes te lokken. Zoals bij de mens de mannetjes soms ook heel veel lawaai maken om op te vallen. Ze zoeken dus een partner om kindjes te maken. Ze willen zich voortplanten.

Voorbeeld

Tips natuurgidsen

Voor de activiteit:

- Neem contact op met een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) of een Centrum voor Basiseducatie (Ligo). Stel het pakket 'Troetels en kwellen' voor. Geef duidelijk aan welk gedeelte jij voor je rekening neemt en wat de lesgever beter vooraf in de klas doet.
- Maak duidelijke afspraken over de datum en plaats van afspraak van jouw gidsbeurt, over de duur van de activiteit ... Maak ook duidelijk welke kleding en schoeisel wenselijk zijn. Zet dat op papier. Gebruik daarvoor duidelijke schrijftaal.

Tijdens de activiteit:

- Beperk je tot de essentie. Soortnamen en details laat je beter achterwege.
- Hou rekening met je taalgebruik.
- Breid de kennis van de cursisten wat uit.

Voorbeeld

Tips natuurgidsen

De kikker:

- Cyclus van de kikker (ei-dikkop-kikker)
- Wat zijn amfibieën en wat is het verschil met reptielen?
- Bouw van de kikker: functie inplanting ogen, lange achterpoten, kleur ...
- Waar vinden we kikkers in de winter (hoe overleven ze)?
- De 'paddentrek', een jaarlijks fenomeen
- Schimmelziekte bedreigt wereldwijd amfibieën
- ...

TROETELS

&

KWELLEN

Vragen?

TROETELS

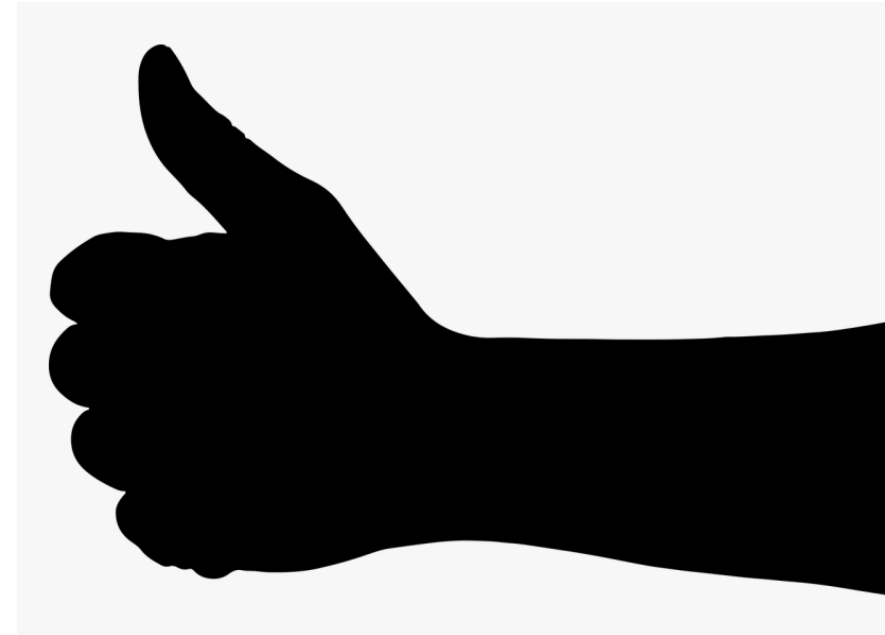
&

KWELLEN

Materialen?

TROETELS

&

KWELLEN

Troetels en kwellen

DIDACTISCH PAKKET VOOR LEERKRACHTEN EN NATUURGIDSEN

Natuur in de buurt als drager bij taalverwerving Nederlands. Draagvlakverbreding natuur bij kansen- en NT2-groepen.

Geef je les aan mensen die Nederlands willen leren? Heb je nood aan buitenactiviteiten als oefenkansen? Dan is 'Troetels en kwellen' iets voor jou!

<https://www.natuurpunt.be/node/64107>

- Home
- Shorts
- Abonnementen

Jij >

- Je kanaal**
- Geschiedenis
- Je video's
- Later bekijken
- Meer tonen

Abonnementen

- Natuurpunt
- Browse door kana...

Ontdekken

- Trending
- Muziek
- Films
- Games
- Nieuws
- Sport

Natuurpunt Meise

@natuurpuntmeise6547 · 13 abonnees · 14 video's

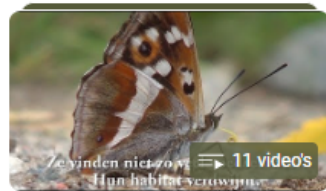
Meer informatie over dit kanaal >

Kanaal aanpassen

Video's beheren

- Home
- Video's
- Playlists**
- Community
- Kanalen
- Over

Gemaakte playlists

TROETELS EN KWELLEN

Hele playlist bekijken

<https://www.youtube.com/@natuurpuntmeise6547/playlists>

- 🏠 Home
- 📺 Shorts
- 📄 Abonnementen

Jij >

- 👤 Je kanaal
- 🕒 Geschiedenis
- ▶ Je video's
- 🕒 Later bekijken
- ∨ Meer tonen

Abonnementen

- 🌿 Natuurpunt
- ⊕ Browsen door kana...

Ontdekken

- 🎵 Trending
- 🎧 Muziek
- 🎬 Films
- 🎮 Games
- 📰 Nieuws
- 🏆 Sport

TROETELS EN KWELLEN

Natuurpunt Meise

Openbaar ∨

11 video's 184 weergaven Laatste geüpdatet op 5 sep...

▶ Alles afspelen

🔄 Shuffle

De reportages maken deel uit van een didactisch pakket dat oefenkansen biedt voor anderstaligen, zowel in de klas of het praatcafé als in de natuur. Dat gebeurt op verschillende manieren (tekst, film, opdrachten binnen en buiten) zodat ze optimaal kansen krijgen om hun woordenschat bij te schaven en hun taalvaardigheid in het Nederlands te vergroten. Natuur is de verpakking van dit taalvaardigheidsbevorderende project.

☰ Sorteren

Troetels en Kwellen VL met ondertiteling
Natuurpunt Meise • 206 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen VL zonder ondertiteling
Natuurpunt Meise • 22 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen KI met ondertiteling
Natuurpunt Meise • 38 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen KI zonder ondertiteling
Natuurpunt Meise • 9 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen BO met ondertiteling
Natuurpunt Meise • 30 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen BO zonder ondertiteling
Natuurpunt Meise • 6 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen BR met ondertiteling
Natuurpunt Meise • 17 weergaven • 5 maanden geleden

Troetels en Kwellen BR zonder ondertiteling

TROETELS

Dit is 'Troetels en kwellen',

0:01 / 5:49

Troetels en Kwellen VL met ondertiteling

Natuurpunt Meise
13 abonnees

Analytics

Video bewerken

1

Delen

Downloaden

Fragment

TROETELS

&

KWELLEN

Match?

<https://www.natuurpunt.be/>

> gemeente/regio

VOLWASSENENONDERWIJS

[Overzicht](#) [Vind een opleiding](#) [Iets voor jou?](#) [Praktische info](#) [Over het volwassenenonderwijs](#) [Onze centra](#)

Volwassenenonderwijs

Onze centra

ER IS ALTIJD EEN
REDE
OM BIJ TE LEREN

Het decor

Natuurpunt
Meise

Natuuracademie
beleef en leer

SEMPER | cvo
Volwassenenonderwijs

de **R**and

**VLAAMS-
BRABANT**